

«Το κακό θα σας έρθει από τους διαβασμένους» (Δημήτρης Νατσιός, δάσκαλος)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : 1 Αυγούστου, 2010

Θα ξεκινήσω με τρία κείμενα. Ένα από την αρχαία Ελλάδα, το επόμενο από την Πονεμένη Ρωμιοσύνη, το κακώς λεγόμενο Βυζάντιο και το τρίτο από την νεότερη εποχή. «Άρξομαι των προγόνων» πρώτα, όπως λέει ο Περικλής στον Επιτάφιο. Ίσως και ο λόγος μου σήμερα είναι και αυτός επιτάφιος, επικήδειος επάνω στο άταφο σώμα της Παιδείας μας, της πάλαι ποτέ εθνικής και νυν νεοταξικής και καλύτερα δαιμονικής. Δεν έλεγε ο Πατροκοσμάς «το κακό θα σας έρθει από τους διαβασμένους»; Το κακό ήρθε και το κακό έχει όνομα «ο όφιος ο αρχαίος, ο καλούμενος Διάβολος».

Το πρώτο κείμενο είναι από το εξαίσιο πόνημα του Πλουτάρχου «περί παιδων αγωγής». Αφού προτάσσει ο φιλόσοφος την μεγάλη αλήθεια «Παιδεία δε των εν ημίν εστίν αθάνατον κα θείον», αναφέρεται στον νομοθέτη της Σπάρτης, τον Λυκούργο: «Ο Λυκούργος ο νομοθέτης των Λακεδαιμονίων, πήρε δύο κουταβάκια γεννημένα από τους ίδιους γονείς και τα μεγάλωσε με τρόπο εντελώς διαφορετικό το ένα από το άλλο, κάνοντας το ένα λαίμαργο και με ροπή στην κλοπή, και το άλλο ικανό στην ανίχνευση και επιτήδειο στο κυνήγι. Αργότερα, όταν κάποτε οι Λακεδαιμόνιοι είχαν συγκεντρωθεί σ' ένα μέρος, τους είπε: Για την απόκτηση της αρετής, Λακεδαιμόνιοι, μεγάλη συμβολή έχουν και η συνήθεια και η εκπαίδευση και η διδαχή και ο τρόπος αγωγής, και τούτα ευθύς θα σας τ' αποκαλύψω. Έφερε τότε τα δυο σκυλιά και τ' άφησε ελεύθερα, αφού έβαλε στη μέση μπροστά τους ένα δοχείο με φαγητό κι ένα λαγό. Τότε το ένα σκυλί κίνησε κατά τον λαγό, ενώ το άλλο όρμησε στο δοχείο. Οι Λακεδαιμόνιοι δεν μπορούσαν ακόμα να καταλάβουν τι σημασία απέδιδε σ' αυτό και με ποια πρόθεση τους έδειχνε τα σκυλιά• τότε τους είπε: Και τα δυο τούτα είναι από τους ίδιους γονείς, αλλά, με το να λάβουν διαφορετική αγωγή, το ένα έγινε του φαγητού και το άλλο του κυνηγιού».

Κείμενο δεύτερο, αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, από το θαυμάσιο «περί κενοδοξίας και ανατροφής των τέκνων». «Αν οι καλές διδασκαλίες χαραχτούν, στην ψυχή του παιδιού, όταν ακόμη είναι τρυφερή, κανείς δεν θα μπορέσει να τις αφαιρέσει, γιατί θα έχουν αποτυπωθεί ανεξίτηλα, όπως η σφραγίδα στο μαλακό κερί».

Το τρίτο είναι από τον λόγο του Κολοκοτρώνη στους μαθητές των Αθηνών, το 1838, στην Πνύκα. «Παιδιά μου, να μην έχετε πολυτέλεια, να μην πηγαίνετε εις του καφενέδες και εις τα μπιλιάρδα. Να δοθείτε εις τα σπουδές σας, και καλλίτερα να κοπιάσετε ολίγον δυο και τρεις χρόνους, και να ζήσετε ελεύθεροι εις το επίλοιπο της ζωής σας, παρά να περάσετε τέσσαρους πέντε χρόνους τη νεότητά σας και να μείνετε αγράμματοι. Να σκλαβωθείτε εις τα γράμματά σας. Να ακούετε τας συμβουλάς των διδασκάλων και γεροντοτέρων, και, κατά την παροιμία, μύρια ήξευρε και χίλια μάθαινε. Η προκοπή σας και η μάθησή σας να μην γίνει σκεπάρνι μόνο δια το άτομό σας, αλλά να κυττάζει το καλό της κοινότητος, και μέσα εις το καλό αυτό ευρίσκεται και το δικό σας». Με τα τελευταία του λόγια, ο αγράμματος, αλλά βαθιά μορφωμένος Γέρος του Μοριά, επαναλαμβάνει τον Θουκυδίδη. «Καλώς μιν γαρ φερόμενος ανήρ τα καθ' εαυτόν, διαφθειρομένης της πατρίδος ουδέν ήσσον ξυναπόλλυται, κακοτυχών δε εν ευτυχούσι, πολλώ μάλλον διασώζεται». (στο Β', 60). Μεταφράζει ο Ελευθέριος Βενιζέλος, εκείνη την εποχή οι πολιτικοί ήξεραν γράμματα, τα σημερινά αγράμματα και απελέκητα απολειφάδια πολιτεύονται με ζεμπεκιές και κουμπαριές. Γράφει ο Βενιζέλος: «Διότι ο άνθρωπος που ευδοκιμεί εις τας ιδιωτικάς του υποθέσεις, εάν η πατρίς του καταστραφεί, χάνεται κι αυτός μαζί της, ενώ είναι πολύ πιθανόν ότι θα σωθεί, εάν κακοτυχεί μιν ο ίδιος, η πατρίς του όμως ευτυχεί». Ας τα έχουν υπ' όψιν τους αυτά τα λόγια οι τωρινοί χρυσοκάνθαροι με το κλεφτοκατσικάδικό ήθος. Κάπως το γράφει ο Καρυωτάκης: «Επρόδωσαν την αρετήν/ κι ήρθαν οι έσχατοι πρώτοι/ με χρήματα παίρνεται η καρδιά/ κι αποτιμάται ο φίλος». Και τα τρία τιμαλή κείμενα που παρέθεσα, τζιβαϊρικά πολυτίμητα που μας παρέδωσαν σοφοί, ήρωες και άγιοι του Γένους μας, αναδεικνύουν την σπουδαιότητα της αγωγής, της Παιδείας με αξίες που πρέπει να λαμβάνει ο άνθρωπος στην παιδική ηλικία. (Οι λέξεις αγωγή και αξία είναι ομόρριζες. Από το ρήμα άγω, στον μέλλοντα άξω- από δω η αξία. Η αγωγή πρέπει να οδηγεί σε αξίες). Κατ' αρχάς τι είναι Παιδεία; Χρησιμοποιώ ένα ορισμό του Πλάτωνα: «Παιδεία εστί ου την υδρίαν πληρώσαι, αλλά ανάψαι αυτήν». Η Παιδεία είναι, όχι το γέμισμα άδειου δοχείου, (ο εγκέφαλος του παιδιού), αλλά άναμμα ψυχής, είναι φως. (Εδώ έχουμε σπερματικό λόγο: «ουχ αλλότρια εστί τα Πλάτωνος διδάγματα του Χριστού» γράφει ο άγιος Ιουστίνος, ο φιλόσοφος και μάρτυρας. Από τα φώτα του Πλάτωνος φτάνουμε στο «φως Χριστού φαίνει πάσι»). «Το σχολείο φωτίζει τους ανθρώπους», λέει ο άγιος Κοσμάς.

Το σχολείο όμως σήμερα δεν φωτίζει, σκοτίζει, σκοτάδι πολύ που επικάθησε και στις ψυχές των παιδιών, γι' αυτό το πετροβολούν. Όταν ένας νέος σπάζει μια βιτρίνα ή ένα τζάμι σχολείου αναγκάζει τα αντικείμενα να του απαντήσουν, ακόμη και να τον χειροκροτήσουν, μιας και οι πάντες τον αγνοούν ή τον περιφρονούν. Αυτό βιώνει σήμερα στο σχολείο, αισθάνεται ανύπαρκτος. Και ερχόμαστε εμείς, παραφουσκωμένοι από έπαρση και αλαζονεία και λέμε στους νεότερους: Εμείς στα χρόνια σας είχαμε αξίες. Απαντούν: και τι τις κάνατε; Μπαζώσαμε την συνείδησή μας και περνάμε καλά. Ο λόγος του Πατροκοσμά είναι αδυσώπητος: «Είναι μια μηλιά και κάνει ξινά μήλα. Εμείς τώρα τι πρέπει να κατηγορήσουμε, τα μήλα ή τη

μηλιά; Τη μιλιά. Λοιπόν κάμνετε καλά εσείς οι γονείς, οι δάσκαλοι συμπληρώνω, όπου είστε η μηλιά, να γίνονται και τα μήλα γλυκά». «Εκ γαρ του καρπού το δέντρο γινώσκειται». Τώρα είμαστε σε κρίση, δηλαδή, στο σάπισμα. Και για να φτάσουμε στο σάπισμα των καρπών, έπρεπε να πληγούν καίρια πρώτα οι γονείς, μετά οι δάσκαλοι και τελευταίοι, μέσω των βιβλίων, οι μαθητές. Και αυτό γιατί; Γιατί η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση, που είναι το καλλιτεχνικό όνομα του μυστηρίου της ανομίας, δοκίμιο, τις δυνάμεις της πρώτα εδώ, στην Ελλάδα στην έπαλξη της σοφίας, στο προπύργιο της Ορθοδοξίας. Το κακό ξεκίνησε επί δικτατορίας. Γιατί; Γιατί συνθήματα όπως «πατρίς - θρησκεία- οικογένεια» ή «Ελλάς - Ελλήνων- Χριστιανών» σημαίνουν ότι μετατρέπεις σε ιδεολογία, αξίες εδραίες και τιμαλφείς τις οποίες βίωνε ο λαός μας για αιώνες. Ο Σεφέρης με λίγους στίχους συνόψισε το κακό: «Ελλάς πυρ/ Ελλήνων πυρ/ Χριστιανών πυρ/ τρεις λέξεις νεκρές. Γιατί τις σκοτώσατε;».

Ήρθε το Πολυτεχνείο. Αναλαμπή της νιότης. Χωρίς κουκούλες εκείνα τα παιδιά- μόνο οι δοσίλογοι, οι δήμιοι και οι προδότες φορούν κουκούλα - κλόνισαν το καθεστώς, το οποίο κατέπεσε εν μέσω τραγωδίας... αλώθηκε η Κύπρος μας. Μεταπολίτευση. Ρυτίδες εμφανίζονται στον λαό. Τον γέμισαν ενοχές, επειδή ανέχτηκε τους Απριλιανούς. Επέπεσαν πάνω του και οι δήθεν προοδευτικοί, οι οποίοι βρήκαν μια ουρανόπεμπτη δικαιολογία να διαπομπεύσουν τις ριζιμιές αξίες του Γένους και την πατρίδα και την πίστη και την οικογένεια. Οποιος τις επικαλούνταν ήταν (και είναι) χουντικός. Ανοίγει άβυσσος κάτω από τα πόδια μας. Χάσαμε την ταυτότητα μας, φορέσαμε προσωπίο, γίναμε μασκαράδες. Ο Έλληνας, ο Ρωμιός, ο Γραικός- όλα δικά μας είναι- υποκορίστηκε έγινε Γραικύλος. Νόμισε ο δυστυχής πως αν παραμείνει Έλληνας, όπως τον έμαθαν οι πατεράδες του, θα μείνει πίσω, θα είναι συντηρητικός. «Έκοψε δρόμο», έχασε τον προσανατολισμό του, βρέθηκε στον γκρεμό. Τον έφαγε η πρόοδος η πολλή, η αχώνευτη. Ύψωσε σε εθνικό ιδεώδες έναν «πολιτισμό» - (Δύση)- διαφορετικό από πολλές απόψεις από τον δικό τους, μόνο και μόνο επειδή ήταν υλικά υπέρτερος.

«Εδώ και τώρα» άρχισε η «αλλαγή» του, ο εξευρωπαϊσμός του, ξεπούλησε τιμημένα πρωτοτόκια αντί πινακίου φακής, σάπιας, μουχλιασμένης, βρώμικης. (Και η «αλλαγή» δεν άλλαξε μόνον τα «παιδιά της αλλαγής». Ο κοινωνικός μετασχηματισμός ήταν ολικός και δομικός). Από «αριστοκράτης», όπως λέει ο Ελύτης, ξέπεσε στην τάξη των λακέδων. Και αυτός ο ξεπεσμός, ονομάστηκε ευημερία. Ρίχτηκε με μανία στην ζήτησή της, διαβρώνοντας τις εσωτερικές του δυνάμεις. Στόχος του ο εύκολος και άκοπος πλουτισμός. Η λαϊκή θυμοσοφία συνόψισε ευθύβολα την περιρρέουσα σκυβαλοκρατία: τα λίγα βγαίνουν με κόπο τα πολλά με κόλπο. Πάχυνε το σώμα του, φτώχυνε η ψυχή του. Αλλάζει τον τρόπο ανατροφής των παιδιών του. Αναθρέφει μοσχοαναθρεμμένους μοναχογιούς και μοναχοκόρες, παρέχοντάς τους άφθονα υλικά αγαθά, γιατί δεν μπορούσε να τους προσφέρει το φυσικό λίπασμα της ανατροφής των παιδιών, την αγάπη, γιατί «όσο

πλεονάζεις τω πλούτῳ, τοσούτῳ ελλείπεις τὴν ἀγάπην» (Μέγας Βασίλειος). Λησμόνησε ὁ ἀξιοθρήνητος τὸ εὐλογημένο «ὄχι». Φοβήθηκε μὴν τὸν πουν ὀπισθοδρομικό. Ἐτρεμε, ὅπως προείπαμε, καὶ τὶς λοιδορίες τῶν κατ' ἐπάγγελμα προοδευτικῶν. Προσθέστε καὶ τὴν ἐξηλιθίωση μέσω τῆς τηλεόρασης, ποὺ ἀνέλαβε τὸν ρόλο τοῦ τρίτου γονεᾶ. Ἐχει υπολογιστεῖ στὴν Ἀμερική -ἀν θέλεις νὰ δεις τὴν Ελλάδα τοῦ μέλλοντος ἐπισκέψου τὴν σημερινή Ἀμερική -λέει ἓνα εὐστοχο ρητό- μέχρι τὴν ἐνηλικίωσή του ἓνα παιδί παρακολουθεῖ 100.000 φόνους. Ἡ καταδιεφθαρμένη τηλεόραση πήρε τὴν θέση τῆς μάνας, γεγονός που ἐξηγεῖ καὶ τὴν γλωσσικὴ ἔνδεια τῶν μαθητῶν καὶ τῶν δασκάλων τῆς νέας γενιάς. (παγκόσμιος=πάγκος + ὀσμή. Ἐτσι ἐτυμολόγησε τὴν λέξη ἓνας ἐκκολαπτόμενος δάσκαλος σὲ διαγωνισμό τοῦ ΑΣΕΠ). Γιατί παιδεῖα θὰ πει γλῶσσα. Καὶ ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα εἶναι πρῶτα δουλειὰ τῆς μάνας. Οἱ μαστοὶ τῆς εἶναι τρεῖς. Οἱ δύο γιὰ τὸ γάλα καὶ ὁ τρίτος τὸ στόμα τῆς, ἡ λαλιά τῆς, ἡ γνήσια καὶ ἀδολεὴ πηγὴ τῆς γλῶσσας. Ὅταν αὐτὸς ὁ δροσερὸς σταλακτίτης στερεῦει τότε ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸ ἀναίσχυντο στόμα τῆς τηλοψίας.

Σειρὰ ἔχει ὁ δάσκαλος. Καταστρέψαμε τὸν δάσκαλο ὡς θεμέλιο καὶ ψυχὴ τοῦ σχολείου, γιὰ νὰ τὸν μεταβάλλουμε σὲ συνδικαλιστὴ καὶ φροντιστὴ, σὲ πρότυπο ἰδιοτέλειας καὶ ἀδιαφορίας, σὲ πενταροκυνηγό ποὺ ξέρει ἀπλῶς νὰ ἔχει διεκδικήσεις καὶ νὰ πολιτικολογεῖ. Δὲν καταλαβαίνουμε πῶς καλὸ εἶναι τὸ σχολεῖο μὲ ἀφοσιωμένους δασκάλους, μὲ δασκάλους, οἱ ὁποῖοι, μετ' ἐπιστήμης, χαλυβδώνουν τὰ παιδιὰ μὲ ψυχὴ καὶ Χριστό, μὲ φιλοπατρία καὶ φιλοτιμία, μὲ πρότυπο τὸν ἅγιο καὶ τὸν ἥρωα, τὸν Πατροκοσμὰ καὶ τὸν Καραῖσκάκη. «Ὅλα τὰ ἔθνη γιὰ νὰ προοδεύσουν πρέπει νὰ βαδίσουν ἐμπρός, πλὴν τοῦ ἐλληνικοῦ ποὺ πρέπει νὰ στραφεῖ πίσω» γράφει ὁ Δημ. Καμπούρογλου. «Ἡ Ελλάδα εἶναι γεννημένη ἀπὸ τοὺς πεθαμένους» λέει ὁ ποιητὴς. Ἐτσι φτιάχνουμε σχολεῖο, μὲ τὸ πολυτίμητο τζιβαῖρικό τῆς παράδοσης καὶ ὄχι μὲ νέες τεχνολογίες, ὅπως οραματίζεται ἡ διαβιουπουργός, ἓνα σχολεῖο - ΚΕΠ, μὲ πανικόβλητους υπαλλήλους ποὺ τοὺς λέμε δασκάλους καὶ μὲ καλωδιωμένους πελάτες, ἐπισκέπτες ποὺ ονομάζονται καὶ μαθητές. Σχολεῖο ἴσον δάσκαλος λέει ὁ Παλαμάς. Ἡ ὅπως κανοναρχοῦσε ὁ ἅγιος τῆς πολιτικῆς, ὁ Ἰω. Καποδίστριας «Ἀν ἡ παρούσα γενεὰ δὲν ἐνδυναμωθεῖ ἀπὸ ἀνθρώπους μορφωμένους ἐν καλῇ διδασκαλίᾳ καὶ μάλιστα πρὸς τὸν κανόνα τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως καὶ τῶν ἠθῶν μας, θὰ εἶναι δυσσοῖωνο τὸ μέλλον τῆς Ελλάδος καὶ ἡ διακυβέρνησή τῆς ἀδύνατη».

Σειρὰ εἶχαν τὰ βιβλία, κυρίως τῆς γλῶσσας, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ σημαντικότερα καὶ, ἀπὸ πλευρὰς συγγραφῆς, τὰ δυσκολότερα. Γεφυρώνουν τὴν προσχολικὴ ἡλικία μὲ τὴν σχολικὴ φάση τῆς παιδικῆς καὶ σημαδεύουν τὸν ψυχικὸ μας κόσμον ἐφ' ὅρου ζωῆς. Ὁ δάσκαλος καὶ τὸ ἀναγνωστικό - ὅπως τὸ λέγαμε παλιὰ - ἀποτελοῦν γιὰ τὸν μικρὸ μαθητὴ ἐνσάρκωση τῆς κοινωνίας στὴν ὁποία τὸ σχολεῖο τὸν ὁδηγεῖ. Στὸ σχολεῖο τὸ παιδί καλεῖται γιὰ πρῶτη φορὰ νὰ ἐργασθεῖ υπεύθυνα, νὰ συνειδητοποιήσει ὅτι ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μόνον ἀνέμελο παιχνίδι, ἀλλὰ κυρίως κόπος προσφοράς καὶ ὅτι ἐν τέλει στὴν θυσία τῆς προσφοράς, βρίσκεται ἡ πιο μόνιμη, ἡ πιο μεγάλη χαρὰ. Στὰ νέα βιβλία γλῶσσας τοῦ δημοτικοῦ (ἀπὸ τὸ 2006) ἔχουμε γιὰ πρῶτη φορὰ στὴν ἱστορία

υποχώρηση του λογοτεχνικού κειμένου κατά 40% και την εισαγωγή νέων κειμενικών ειδών όπως: συνταγές μαγειρικής, μικρές αγγελίες, διαφημίσεις, αφίσες, οδηγίες χρήσης συσκευών, κόμικς, άρθρα από εφημερίδες και περιοδικά. Το επιχείρημα των αρμοδίων είναι η προσαρμογή στην σύγχρονη, νέα εποχή. Και αφού οι σύγχρονοι θεοί είναι ο καταναλωτισμός και η ανταγωνιστικότητα, γιατί το σχολείο να αντισταθεί; Ο λαός μας έλεγε: «κάλλιο γνώση παρά γρόσι». Τώρα η γνώση υποκλίνεται στην πληροφορία, στο εφήμερο, στο άχρηστο, για να καταλήξουμε σ' έναν νέο τύπο ανθρώπου: στον μορφωμένο βάρβαρο. Μια απλή περιδιάβαση στα βιβλία γλώσσας δημοτικού και γυμνασίου, τα περιοδικά ποικίλης ύλης, αποκαλύπτει γιατί τα βιβλία αυτά βάλλουν κατά της αγίας Ορθοδοξίας, κατά της πατρίδας μας και συνιστούν προπαιδεία καταναλωτισμού. Ας αφήσουν για λίγο οι γονείς το τηλεχειριστήριο της διαφθοράς και ας ανοίξουν τα βιβλία των παιδιών τους. Ερώτηση επιλογική: κάποιιο κολοκυθολογούντες μιλούν για «πολιτισμένη» εποχή και εξελιγμένο αιώνα, συγκρίνοντάς τον με τις δήθεν «καθυστερημένες» δεκαετίες του '50 ή του '60. Θα ανέχονταν όμως οι «αμόρφωτοι» εκείνοι Έλληνες κείμενο στην Α' Γυμνασίου στο οποίο εξυμνείται η παιδευαστία; Τώρα περνά αντουφέκιστο.

O tempora o mores...

Νατσιός Δημήτρης
δάσκαλος- Κιλκίς

(εισαγωγή ομιλίας με θέμα τα σχολικά βιβλία)

(Πηγή: "Αντίβαρο")